

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 11Csp/75/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8825201983
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Zolotová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2026:8825201983.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Andreou Zolotovou v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s. so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, zastúpený: Advokátska kancelária Gallo, s.r.o. so sídlom Jilemnického 4012/30, 036 01 Martin, IČO: 36 715 352, proti žalovanej: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XXX/X, XXX XX D. o zaplatenie 1.974,41 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 778,40 eur spolu s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 778,40 eur od 09.01.2026 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a .

III. Žalovanej náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanej zaplatiť mu sumu 1974,41 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 28.02.2023 do zaplatenia a nahradenia trov konania.

2. Podanie žaloby odôvodnil tým, že žalobca a žalovaná uzatvorili spolu dňa 20.10.2022 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX / XXXXXXXXXX na základe ktorej poskytol žalobca žalovanej pôžičku vo výške 1868 Eur na kúpu spotrebného tovaru bližšie špecifikovaného v zmluve. Kúpna cena tovaru bola 2018 Eur. Žalovaná pri podpise zmluvy uhradila akontáciu vo výške 150 Eur a na zvyšok kúpnej ceny žalobca poskytol žalovanej pôžičku podľa uvedenej zmluvy o pôžičke. Účelom Zmluvy bolo poskytnutie pôžičky na zakúpenie tovaru na základe vlastného výberu žalovanej. Cena na splátky znamená viazaný spotrebiteľský úver v čiastke poskytnutej žalovanej žalobcom, a to vo výške kúpnej ceny konkrétneho tovaru zníženej o zaplatenú akontáciu. Akontácia je časťou kúpnej ceny tovaru, ktorú žalovaná zaplatila pred dodaním tovaru. Obsahu uvedených pojmov vyplýva nielen zo Zmluvy samotnej - ich výklad je obsiahnutý aj v Podmienkach k Zmluve o pôžičke (resp. Všeobecných obchodných podmienkach), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy. S podmienkami zmluvy a ich obsahom sa žalovaná oboznámila, čo potvrdil vlastnoručným podpisom. Podľa zmluvy o pôžičke mala žalovaná splácať pôžičku v pravidelných 96 mesačných splátkach v sume 35,62 Eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 3419,52 Eur (pozn. uvedené bez akontácie). Do dnešného dňa uhradila žalovaná z vyššie uvedenej zmluvy sumu (bez akontácie) 0 Eur. Podľa ust. §53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, „ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.“ Vzhľadom na to, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a

podmienkami k zmluve, žalobca listom z dňa 25.01.2023 – Predžalobná upomienka, vyzval žalovanú k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol žalovanej dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne žalobca žalovanú upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, žalobca bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaná ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradila. Žalobca využil oprávnenie v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia a dňa 21.02.2023 úver zosplatnil, o čom bola žalovaná informovaná listom z dňa 22.02.2023 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Ku zosplateniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením. Splátka uvedená v Predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premičacej lehoty. Neuhradením aspoň splátky uvedenej v Predžalobnej upomienke sa žalovaná dostala do omeškania viac než 3 mesiace, a teda súčasne Žalobcovi vzniklo v zmysle §53 ods.9 ObčZ oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu naraz. Keďže ku zosplateniu dlhu nedochádza automaticky priamo zo zákona, v zmysle zákonnej úpravy musel žalobca počkať na vznik potrebnej dĺžky omeškania dlžníka. K uvedenému poukazujú na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici Sp.zn.: 16Co/33/2018 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne Sp.zn: 17Co/447/2016. Do dnešného dňa žalovaná dlžné splátky neuhradila. Právo žalobcu na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti upravuje článok 9.2 zmluvných podmienok. Celkový dlh žalovanej ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 1974,41 Eur. Žalobca si týmto zároveň uplatňuje zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde obvyklá doba doručenia zásielky je 5 dní. Zmluvnú pokutu, evidovanú v priloženom Prehľade splátok a úhrad v stĺpci „Pokuta“ v sume 377,72 Eur, si žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Ku dňu podania žalobného návrhu mala žalovaná uhradiť sumu 2124,41 Eur /označené v Prehľade splátok a úhrad ako stĺpec „Splátka“/. Uvedenú sumu (ďalej ako „istina“) tvorí: súčet predpísaných splátok do zosplatenia dlhu („suma splátok“) a suma po zosplatení, pričom výsledná suma zahŕňa aj akontáciu: Počet splátok Výška splátky Suma splátok (počet*výška) Suma po zosplatení akontácia Spolu Istina (Eur) 4 35,62 142,48 1831,93 150 = 2124,41. Ku dňu podania žalobného návrhu žalovaná uhradila sumu 150 Eur. Uvedená suma je v Prehľade splátok a úhrad evidovaná v stĺpci „Úhrada“, pričom zahŕňa akontáciu vo výške 150 Eur a celkovú sumu vykonaných úhrad vo výške 0 Eur, ktoré sú riadnymi splátkami poskytnutého finančného plnenia. Istina - Úhrady = Žalovaná suma 1974,41 Eur - 0 Eur = 1974,41 Eur. Zostatok pohľadávky evidovaný v Prehľade splátok a úhrad /stĺpec „Zostatok“/ zahŕňa aj zmluvnú pokutu vo výške 377,72 Eur /stĺpec „Pokuta“/, ktorú si žalobca v tomto konaní neuplatňuje.

3. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami, a to zmluvou o viazanom spotrebiteľskom úvere z 20.10.2022, notárskou zápisnicou č. N 3283/2017, prílohou projektom rozdelenia, prehľadom splácania, všeobecnými obchodnými podmienkami, tlačivami na čl. 22-26, predžalobnou upomienkou z 25.01.2023 s doručenkou, vyhlásením predčasnej splatnosti z 22.02.2023 s doručenkou, prehľadom splátok a úhrad, písomným vyjadrením žalobcu s prílohami týkajúcimi sa skúmania bonity, správami o pobyte žalovanej, prehľadom úrokových sadzieb bánk a výpočtom RPMN.

5. Na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav veci:

6. Žalobca, veriteľ a žalovaná ako klient uzavreli dňa 20.10.2022 zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 1868 eur na kúpu tovaru. Žalovaná sa zaviazala tento úver splatiť v 96 mesačných splátkach vo výške 35,62 eur mesačne. Medzi zmluvnými stranami bola dohodnutá ročná úroková sadzba 18,46 %. RPMN bola 18,28 %. Predpoklady pre výpočet RPMN v zmluve uvedené neboli. Posledná splátka v zmluve uvedená výslovne nebola. Bola uvedená len splatnosť a to k 20. dňu v mesiaci. Prvá splátka bola splatná dňa 20.11.2022 a posledná tak vychádzala na deň 20.10.2030.

7. Listom z 25.01.2023 veriteľa vyzval žalovanú na úhradu dlhu. Listom zo dňa 22.02.2023 vyhlásil úver za predčasne splatný.

8. Počas konania na výzvu súdu sa v podaní vyjadril k skúmaniu bonity žalovanej. Uviedol, že vychádzal z príjmu 406,03 eur, 0 výdavkov a životného minima 37,50 eur, finančná rezerva bola tak 98,42 eur. Vo svojom vyjadrení zo dňa 12.01.2026 uviedol, že keďže výsledkom porovnania príjmov a výdavkov je suma vyššia ako je výška schválenej splátky, žiadosť bola schválená. Odborná starostlivosť pri posudzovaní schopnosti žalovaného splácať poskytnutý úver (t.j. pri posudzovaní bonity žalovaného) bola zachovaná. V rámci kontraktáčného procesu nedošlo k porušeniu žiadnej povinnosti veriteľa. Zákon o spotrebiteľských úveroch hovorí, že veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie

do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. V čase uzavretia zmluvy neexistoval žiadny legislatívny rámec stanovujúci konkrétne kroky, ktoré je veriteľ povinný v rámci posudzovania bonity dodržať a posúdenie postupom preto považujeme za plne v súlade s právnymi predpismi. Žalobca dňa 25.01.2023 zaslal žalovanému predžalobnú upomienku, v rámci ktorej bol žalovaný oboznámený o omeškaní na úvere, rovnako bol upozornený na možnosť zosplatnenia dlhu v prípade neuhradenia dlžných splátok. Súčasne žalobca v predžalobnej upomienke žalovaného vyzval na úhradu dlžnej sumy a zároveň ho upozornil, že sa nachádza v omeškaní so splnením svojho peňažného záväzku od 20.11.2022 a výška nedoplatku dosiahla sumu 106,86 Eur. K podanej žalobe žalobca pripojil doručku, z ktorej vyplýva, že žalovaný predmetnú predžalobnú upomienku prevzal dňa 03.02.2023. Keďže v stanovenom termíne žalovaný omeškané splátky neuhradil, dňa 22.02.2023 mu žalobca zaslal Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru. Žalobca k žalobe pripojil doručku, z ktorej vyplýva, že žalovaný si Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru prevzal dňa 01.03.2023. Žalobca uvádza, že istina tvorí sumu 1.868,00 Eur (Uvedené v Zmluve o poskytnutí pôžičky v čl. III. ako „Celková výška a mena úveru - Úver (S)“). Žalovaný do dňa podania žalobného návrhu uhradil z titulu poskytnutej pôžičky splátky v celkovej výške 0,00 Eur, ktoré boli započítané tak, že Na istine zostalo k úhrade 1.868,00 Eur, t.j. schválená výška pôžičky 1.868,00 Eur mínus na istine uhradených 0,00 Eur a na úroku zostalo k úhrade 106,41 Eur, t.j. celková výška vyčísleného úroku 106,41 Eur (hodnota je výsledkom rozčlenenia sumy 1974,41 Eur na istinu 1.868,00 Eur + úrok 106,41 Eur) mínus na úroku uhradených 0,00 Eur. Preto žalovaná suma predstavuje zostatok na istine 1.868,00 Eur plus zostatok na úroku 106,41 Eur = 1.974,41 Eur. V prílohe tohto podania zaslali konajúcemu súdu amortizačnú tabuľku, ktorou žalobca preukazuje rozklad každej zo splátok na istinu, úroky a poplatky (viď amortizačná tabuľka). Žalobca poukazuje na to, že žalovaný je v spore pasívny a doposiaľ nepredložil žiadne dôkazy a neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by žalobcov nárok na zaplatenie žalovanej sumy spochybňovali. V tejto súvislosti poukazuje na ust. § 151 CSP a taktiež na unesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici pod sp. zn.: 43CoCsp/40/2020 zo dňa 21.10.2020, z ktorého vyplýva, že „Ani v prípade spotrebiteľských sporov nie je súd oprávnený popierať skutkové tvrdenia za spotrebiteľa. Súd má byť nestranným rozhodcom v spore medzi dodávateľom a spotrebiteľom, nemôže byť advokátom spotrebiteľa. Takýto postoj súdu narušuje princíp rovnosti zbraní, ktorý je upravený aj v prípade spotrebiteľských sporov. Ust. § 151 CSP o popieraní skutkových tvrdení protistrany z aplikácie v spotrebiteľských sporoch vylúčené nebolo.“ Na základe uvedených skutočností žalobca navrhuje súdu, aby vyhovel podanej žalobe v zmysle žalobného petitu a priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

9. V predloženej notárskej zápisnici N 3283/2017 zo dňa 11.12.2017 spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. zanikla rozdelením. Zanikajúca spoločnosť sa zlúčila so spoločnosťou VÚB, a.s. a VÚB Leasing, a.s. v zmysle priloženého projektu rozdelenia. Spoločnosť VÚB, a.s. ako právny nástupca pokračuje v prevádzkovaní ostatného podnikania zanikajúcej spoločnosti v rámci svojej existujúcej bankovej licencie, pokiaľ ide o splátkový predaj a leasing a aj pokiaľ ide o spotrebiteľské úvery.

10. Z prehľadu splátok vyplýva, že žalovaná uhradila sumu 0 eur do podania žaloby okrem akontácie pri podpise zmluvy, čo vyplýva z vyjadrenia samotného žalobcu a ním predloženého výpisu čerpania s plácania.

11. Uvedenú vec súd takto právne posúdil.

12. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

13. Podľa ust. § 2 písm. a), b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa ust. § 9 ods. 1,2 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom období zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. 2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu;

ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,

d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

15. Podľa ust. § 11 ods.1 cit zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. písm.

d) , e), g) až i), l) a p),

zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm.

d), e), g) a § 10 ods. 1 písm. b) a c) alebo

v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa) a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,

veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,

ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

16. Podľa ust. § 11 ods. 2 cit. zákona ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

17. Podľa ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),

zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

18. Podľa ust. § 19 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru sa vypočíta podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 2.

19. Podľa ust. § 19 os. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom zahŕňajúce aj všetky plnenia súvisiace s poskytnutým spotrebiteľským úverom nad rámec poskytnutého spotrebiteľského úveru poukazované veriteľovi alebo akejkoľvek tretej osobe s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere; náklady na vedenie platobného účtu, na ktorom sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, náklady na používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a ostatné náklady na platobné transakcie sa zahrnú do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, ak otvorenie účtu nie je dobrovoľné a náklady na účet neboli zrozumiteľne a samostatne uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v akejkoľvek inej zmluve uzavretej so spotrebiteľom. Ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere použijú sa na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov celkové náklady spotrebiteľa podľa prvej vety s výnimkou iných skutočných nákladov, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť predávajúcemu, okrem kúpnej ceny za kúpu tovaru alebo uskutočnenie služieb bez ohľadu na to, či sa operácia vykoná v hotovosti alebo na úver.

20. Podľa ust. § 19 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z. pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov sa vychádza z predpokladu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere zostane platná dohodnutý čas a že veriteľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

21. Podľa ust. § 19 os. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. ak zmluva o spotrebiteľskom úvere umožňuje zmeny úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a zmenu poplatkov zahrnutých v ročnej percentuálnej miere nákladov, ktoré sa však nedajú určiť v čase jej výpočtu, vychádza sa pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov z predpokladu, že úroková sadzba spotrebiteľského úveru a ostatné poplatky zostanú nemenné a budú platiť až do konca platnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

22. Podľa ust. § 19 os. 5 zákona č. 129/2010 Z.z. ak je to potrebné, môžu sa pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov použiť dodatočné predpoklady uvedené v prílohe č. 2.

23. Podľa ust. § 19 os. 6 zákona č. 129/2010 Z.z. opatrením, ktoré môže vydať Národná banka Slovenska a ktoré sa vyhlasuje v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, sa ustanovia podrobnosti o výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov.

24. Podľa ustanovenia § 52 ods. 1, 2 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

25. Podľa ust. § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

26. Podľa ust. § 53 ods. 2, 3 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

27. Podľa ust. § 53 ods. 4 OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- k) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- l) v prípade čiastočného alebo úplného nesplnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- m) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- n) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
- o) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

28. Podľa ust. § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

29. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa.

30. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

31. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.
32. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.
33. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.
34. Podľa § 3 ods. 1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.
35. Podľa ust. § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.
36. Podľa ust. § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.
37. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré žalobca uviedol v žalobe a vo vyjadreniach. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu v ktorom spočíva na strane sporu. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom konania. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledkom konania, ktorý závisí od zistených a vykonaných dôkazov.
38. Podľa čl. 8 CSP strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.
39. Podľa čl. 17 CSP súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.
40. Podľa ust. § 150 ods. 1, 2 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia.
41. Podľa ust. § 151 ods. 1, 2 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.
42. Podľa ust. § 17 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 129/2010 Z.z. práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.
43. Podľa ust. § 17 ods. 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. Práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.
44. Podľa ust. § 17 ods. 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z Práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.
45. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré žalobca uviedol v žalobe a vo vyjadreniach. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu v ktorom spočíva na strane sporu. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu ktoré

vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom konania. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledkom konania, ktorý závisí od zistených a vykonaných dôkazov.

46. Súd zistil, že medzi žalobcom-veriteľom a žalovanou bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

47. Súd mal v danej právnej veci za preukázané, že žalobca na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytol žalovanej finančné prostriedky vo výške 1868 eur ako spotrebiteľský úver na kúpu konkrétneho tovaru. Žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver žalobcovi splatiť v 96 splátkach vo výške 35,62 eur mesačne. Medzi zmluvnými stranami bola dohodnutá ročná úroková sadzba 18,46 %. RPMN bola 18,28 %. Počet splátok bol 96 mesiacov. Posledná splátka v zmluve uvedená výslovne nebola. Bola uvedená len splatnosť. Splátky boli splatné k 20. dňu. Prvá splátka bola uvedená na deň 20.11.2022 a posledná vychádzala na deň 20.10.2030, výslovne v zmluve uvedená nebola.

48. Listom z 22.02.2023 s odkazom na list z 25.01.2023 veriteľa vyhlásil predčasnú platnosť úveru.

49. Zo žalobcom predložených listinných dokladov a vyjadrení mal súd ďalej za preukázané, že žalovaná v prospech veriteľa uhradila finančné prostriedky okrem akontácie vo výške 0 eur do podania žaloby.

50. Keďže ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere súd sa zaoberal tým, či má zmluva všetky obligatórne náležitosti vyžalované zákonom a preskúmal výšku úrokovej sadzby. Súd sa tiež zaoberal tým, či vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru je platné a je v súlade so zákonom.

51. V konaní bolo preukázané, že žalobca doručil doručenkou od vyhlásenia predčasnej splatnosti z 22.02.2023 aj od výzvy z 25.01.2023 v ktorej mal upozorniť žalovanú na možnosť vyhlásiť úver za predčasne splatný.

52. Súd má však za to, že vyhlásenie predčasnej splatnosti z 22.02.2023 je neplatné z dôvodu, že vyhlásenie, upozornenie neobsahuje konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne veriteľ zosplatnil celý dlh ako to vyplýva z obsahu vyššie uvedených listín ako to vyžaduje OZ.

53. V tomto smere súd poukazuje na rozhodovaciu súdnu prax. Súd dáva do pozornosti rozhodnutie NS SR zo dňa 25.01.2024, č.k. 5Cdo/2/2023. Cit: „14.2 Dovolací súd uvádza, že pre spotrebiteľské vzťahy, ktorým je i ten v prejednávanej veci môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky až naj skôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (§ 53 ods. 9). V súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok zákonodarca v § 53 ods. 9 OZ zavádza nové pravidlo, z ktorého vyplýva, že veriteľ (v postavení dodávateľa) môže požadovať splnenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok za podmienok, že uplynuli 3 mesiace od omeškania so zaplatením príslušnej splátky a že upozornil dlžníka (v postavení spotrebiteľa) v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil dlžníka na to, že toto právo využije. Bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné. Z § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka vyplýva iba to, že veriteľ môže žiadať o jednorazové vrátenie nesplatenej dlžnej sumy využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky a môže tak urobiť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). V prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh.“

54. Súd poukazuje aj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.11.2021, sp. zn. 7CoCsp/14/2021, kde aj v tomto súdnom rozhodnutí sa uvádza, že v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný a to v súlade s ust. § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh. prípade, že takto veriteľ neurobí, ide o neurčitý právny úkon a takýto právny úkon je absolútne neplatný podľa § 37 ods. 1 OZ.

55. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pred zosplatnením úveru vyžaduje výzvu veriteľa adresovanú a preukázateľne doručovanú dlžníkovi s upozornením na aktuálny dlh a s výslovným upozornením na možnosť veriteľa požadovať zaplatenie celého zvyšku dlhu naraz z dôvodu neplnenia si povinnosti dlžníka. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka právo na jednorazové splatenie celej neuhradenej pohľadávky má veriteľ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky spotrebiteľa. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka ustanovuje, že ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Nakoľko ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka predstavuje v spotrebiteľských zmluvách lex specialis oproti všeobecnej norme § 565 Občianskeho zákonníka, je potrebné ustáliť, že právo podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka môže veriteľ vykonať len po uplynutí zákonnej lehoty, ktorú nemožno skrátiť, ale za predpokladu, že omeškanie s uvedenou splátkou, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní viac ako tri mesiace, trvá. Pred žiadosťou veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky sa ďalej vyžaduje, aby veriteľ v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní, upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená aj tým, že veriteľ v uvedenej lehote ešte pred uplatnením tohto práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije. Lehota na doručenie upozornenia spotrebiteľovi v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie zosplatnenia celej pohľadávky nemusí bez ďalšieho začať plynúť až po tom, ako je dlžník v omeškaní so splátkou 3 mesiace. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nie je upravená lehota, v ktorej musí veriteľ žiadať právo na predčasné zosplatnenie úveru najneskôr, táto je upravená v § 565 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého toto právo môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky a súčasne spotrebiteľ musí byť v omeškaní so zaplatením splátky 3 mesiace, pričom postačuje, aby bol v omeškaní len s jednou splátkou. Veriteľ je časovo limitovaný využitím práva na zosplatnenie. Zo splatnosti tejto splátky, ktorá nadväzuje na splátku, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace, musí veriteľ právo na zosplatnenie uplatniť, inak jeho právo zaniká.

56. Rozhodovacia prax súdov sa v súvislosti s posudzovaním platnosti týchto jednostranných právnych úkonov menila. Ako je to vyššie citované v najnovších súdnych rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR ako odvolacích súdov aktuálna súdna prax považuje za nevyhnutné pre platne právne zosplatnenie špecifikáciu konkrétnej splátky, pre ktorú k zosplatneniu došlo. Takto tomu v danom prípade podľa súdu nebolo. Z obsahu úkonov, kde je uvedené, že dlžník sa dostal do omeškania no z listín nemožno jednoznačne vyvodiť to, s akou splátkou sa dostal do omeškania. Jej uvedenie je nevyhnuté aj pre počítanie lehôt podľa ust. § 53 ods. 9 OZ. To tiež nie je možné preskúmať.

57. Listom 22.02.2023 s odkazom na list zo dňa 25.01.2023 veriteľ mal vyhlásiť okamžitú splatnosť všetkých splátok a vyzvať dlžníka na úhradu celkovej dlžnej sumy v súlade s obchodnými podmienkami zmluvy. V listoch nie je uvedené s ktorou splátkou sa dlžník dostal do omeškania. V upozornení veriteľ uviedol len, že omeškania pretrváva od 20.11.2022 a že je v omeškaní aj napriek opakovaným výzvam. Omeškanie konkrétnej splátky nie je uvedené ani v oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti.

58. Na základe vyššie uvedeného má súd za to, že nedošlo k platnému zosplatneniu úveru. Preto je potrebné posudzovať splatnosť každej splátky osobitne.

59. Súd tiež preskúmal predloženú zmluvu o spotrebiteľskom úvere v časti dohodnutého úroku. Súd považoval dohodnutý úrok za úrok, ktorý nie je v súlade so zákonom, pretože je v rozpore s dobrými mravmi.

60. Súd preskúmal predloženú zmluvu o spotrebiteľskom úvere v časti dohodnutého úroku. Súd považoval celý úver za bezúročný, a zmluvu v časti dohody o úrokoch vyhodnotil za neplatnú.

61. Podľa obsahu zmluvy medzi stranami sporu bol dohodnutý úrok 18,46 ročne. Čo sa týka výšky úrokovej sadzba uvedenej a dohodnutej v zmluve na výške 18,46 %. Súd zisťoval výšku úrokovej sadzby z úverov obdobných v rozhodnom období na internetovej stránke Národnej banky Slovenska a zistil, že výška pri obdobných úveroch v rozhodnom období bola 8,02 % ročne. Dohodnutá výška v danom prípade predstavuje viac ako 3 násobok výšky úrokovej sadzby za ktorú poskytovali banky úvery v rozhodnom čase teda v čase uzavretia zmluvy. Preto je podľa názoru súdu dohoda o úroku v rozpore s dobrými mravmi a preto v zmysle cit. zákonných ustanovení je táto časť zmluvy neplatná. Z neplatnej

dohody nemôže vzniknúť právo na plnenie. Výška úrokovej sadzby s prihliadnutím na výšku úrokovej sadzby z úverov obdobných v rozhodnom období hraničí už s úžerou.

62. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009). Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krátko zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

63. Súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014-65. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami.

64. V danom prípade ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi predstavuje 18,46%, pričom úroky pri porovnateľných úveroch poskytované bankami v rozhodnom období boli 8,02 %. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom.62. „Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Je možné tiež takúto výšku úrokov považovať za úžeru. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosti za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyseľnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstaty trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/201363. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyseľnosť, rozrušenie, prípadne slabomyseľnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov ;čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie)“64. „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov už o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností. Je možné v danom prípade konštatovať, že výška úrokov hraničí s úžerou. V danom prípade výška úrokov prevyšuje 6 násobok.

65. Podľa ust. § 1 ods. 1,2,3 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve. Odplata podľa odseku 1 sa vyjadruje v percentách zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov za rok a vypočíta sa ako súčet plnení podľa odseku 3 za rok. Odplatu podľa odseku 1 tvoria plnenia vyjadrené v percentách zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov tak, že 1.opakujúce sa plnenie v percentách za iné obdobie ako jeden rok sa prepočíta na obdobie jedného roka, 2.jednorazové plnenie v percentách sa považuje za plnenie za rok, 3.opakujúce sa plnenie v percentách za rok sa považuje za plnenie za rok,

peniazoch prepočítavané na percentá zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov tak, že 1.opakujúce sa plnenie v peniazoch za iné obdobie ako jeden rok sa prepočíta na obdobie jedného roka, vydelí sa sumou zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov a vynásobí sa číslom 100, 2.jednorazové plnenie v peniazoch sa vydelí sumou zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov a vynásobí sa číslom 100,

3.opakujúce sa plnenie v peniazoch za rok sa vydolí sumou zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov a vynásobí sa číslom 100,

percentách z inej sumy, ako je suma zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov tak, že

1.opakujúce sa plnenie v percentách za iné obdobie ako jeden rok sa prepočíta na obdobie jedného roka a vynásobí sa podielom sumy, z ktorej sa vypočítava plnenie, a sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov,

2.jednorazové plnenie v percentách sa vynásobí podielom sumy, z ktorej sa vypočítava plnenie, a sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov,

3.opakujúce sa plnenie v percentách za rok sa vynásobí podielom sumy, z ktorej sa vypočítava plnenie, a sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov.

66. Podľa ust. § 1 ods. 4 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

67. Podľa ust. § 1a ods. 1,2,3,4,5 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. (Najvyššia prípustná výška odplaty (k § 53 ods. 6) ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety. Ak ide o poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi na obdobie kratšie ako tri mesiace alebo o poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, ktorých výška nepresiahne 100 eur, je najvyššia prípustná výška odplaty zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov 30 % ročne. Ak ide o poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi na nájom a kúpu veci, ktorú spotrebiteľ užíva s právom jej kúpy po uplynutí dojednaného času užívania (lízing), a súčasťou odplaty je aj havarijné poistenie, je najvyššia prípustná výška odplaty 2,5-násobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 ročne. Najvyššia prípustná výška odplaty sa posudzuje podľa pravidiel uvedených v odsekoch 1 až 3 ku dňu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy, ktorej predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi. Sumy alebo percentá vypočítané podľa tohto nariadenia vlády sa zaokrúhľujú na dve desatinné miesta nahor.

68. K uvedenému záveru o rozpore s dobrými mravmi súd dospel napriek úprave v ust. § 1a nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Ustanovenie § 39 OZ o neplatnosti právneho úkonu pre rozpor s dobrými mravmi je stále v platnosti a v danom prípade vzhľadom na výšku úrokov je možné jednoznačne v prípade, že výška úrokov hraničí s úžerou a preto možno hovoriť o rozpore s dobrými mravmi.

69. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o úrokoch vo výške 18,46 % za absolútne neplatnú, nakoľko sa prieči dobrým mravom, je s nimi v hrubom rozpore a súd takto dohodnutú odplatu považoval aj za neprimeranú v zmysle § 53 a § 54 Občianskeho zákonníka. Ide o zmluvnú podmienku ktorá je v rozpore s dobrými mravmi.

70. Súd považoval úver za bezúročný aj z dôvodu porušenia zákona o spotrebiteľských úveroch a zákona o ochrane spotrebiteľa. Preskúmal úvere z hľadiska obligatórnych náležitostí zmluvy a toho, či pri skúmaní bonity žalovanej, zo strany žalobcu, veriteľa nedošlo k porušeniu povinnosti s odbornou starostlivosťou preskúmať schopnosť spotrebiteľa splácať úver, čo spôsobuje jeho bezúročnosť a bezpoplatkovosť.

71. Skutočnosť, že sa jednalo o spotrebiteľský úver nebola medzi stranami sporná. Zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou, podliehajúcou zákonu č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

72. Súd sa zaoberal skutočnosťou, či predmetný spotrebiteľský úver spĺňa všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch, pričom zistil, že v zmluve absentuje uvedenie predpokladov pre výpočet RPMN uvedených v ust. § 19 zákona č. 129/2010 Z.z.

73. Súd v konaní ex offio vzhľadom na to, že ide o spotrebiteľský úver sa zaoberal skúmaním bonity dlžníka veriteľom a tým, či zmluva má všetky zákonné obligatórne náležitosti.

74. Z vykonaného dokazovania súdu, tak ako je to vyššie uvedené je zrejmé, že pri overovaní bonity žalovanej, žalobca nemal takmer žiadne údaje preukazujúce skutočnú výšku výdavkov žalovaného, nebolo preto preukázané či s odbornou starostlivosťou pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Z listiny lustrácie v SRBI vyplýva, že žalovaná mala 5 odmietnutých žiadostí o úver.

75. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch totiž nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia

spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa, nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú, napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zákona č. 110/2006 Z. z. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018). Overovanie bonity žalovaného iba na podklade informácií poskytnutých žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru a z reportu zo Sociálnej poisťovne a prostredníctvom Spoločného registra bankových informácií, nemožno považovať za posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 2CoCsp/20/2020 z 23. 09. 2020).

76. Postup žalobcu pri skúmaní bonity spotrebiteľa preukázaný v konaní ako to uviedol vo svojom písomnom vyjadrení a predloženými listinami (SRBI) ako je to vyššie uvedené sa javí iba formálny a nezodpovedajúci odbornej starostlivosti. S odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa (bez zistenej výšky či samotnej existencie pravidelného mesačného príjmu žalovaného a jeho výdavkov) a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

77. V zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 je priznaná veriteľovi voľná miera úvahy pri určení, či informácie, ktoré má k dispozícii, sú dostatočné na potvrdenie úverovej bonity a či ju musí overiť aj inými prostriedkami. Veriteľ sa tak musí vzhľadom na okolnosti prípadu buď uspokojiť s informáciami, ktoré mu boli predložené spotrebiteľom alebo sa rozhodnúť, že považuje za nevyhnutné tieto informácie doplniť.

78. Súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu Prešov 4Co/100/2019 zo dňa 13.02.2020 „Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu ZoSÚ vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať.“

79. V danom prípade nebolo žalobcom preukázané, aby žalobca mal k dispozícii doklady o výdavkoch žalovanej, najmä nákladoch na bývanie, doklady SIPO, prípadne výpisy z bežného účtu, pri uzatváraní zmluvy. Dlžník nepredložil žiaden doklady o výdavkoch. Predložil len listiny k poberaniu opatrovateľského príspevku. Veriteľ vychádzal len z príjmov uvedeného žalovaným a odrátal od neho len výdavky v sume 37,50 eur a životné minimum. Je nereálne mať len takéto výdavky.

80. Súd tak nemal za preukázané, že by mal žalobca v čase poskytnutia úveru vedomosť o majetkových zárobkových a rodinných pomeroch žalovanej, teda kde bývala, či vlastnila nehnuteľnosť alebo či bývala v podnájme, aké výdavky spojené s ubytovaním uhrádzala a taktiež nepreukázal ani iné doklady, resp. zistenia o jej výdavkoch predstavujúcich uspokojovanie základných životných potrieb. Bez toho, aby žalobca preukázal, že skúmal aj výdavky na strane žalovanej, nemohol mať reálny obraz o majetkovej situácii spotrebiteľa potrebnej pre posúdenie schopnosti splácať poskytnutý úver (porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.14CoCsp/3/2021 z 14. 10. 2021).

81. Žalobca vôbec podľa súdu neskúmal skutočné príjmy a výdavky žalovanej, a to predložením prislúchajúcich listín. Nemal žiadne iné listiny preukazujúce reálne a skutočne mesačne výdavky, ktoré každá osoba má a ktoré sú v súčasnosti v nemalej výške a teda riadne skúmanie bonity dlžníka súdu nepredložil. Veriteľ nemal vôbec ozrejmenú celkovú majetkovú, finančnú a rodinnú situáciu dlžníka.

82. Náklady na bývanie a ďalšie nevyhnutné výdavky žalobca preukázateľne u žalovaného neskúmal ani rodinné pomery. Uvedené nezodpovedá odbornej starostlivosti dodávateľa v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Pokiaľ ide o úverové zaťaženie žalovaného ani toto nezodpovedá odbornej starostlivosti dodávateľa v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalovaná mala 5 odmietnutých úverov, a 1 odvolaný, čo vyplýva z registra klientskych informácií. Veriteľ mal túto skutočnosť vyhodnotiť ako rizikovú a úver neposkytnúť. Súd má za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno čo sa týka skúmania pravidelných výdavkov žalovanej pred samotným uzavretím uvedenej úverovej zmluvy.

83. Pre účely skúmania bonity spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou nepostačuje, ak dodávateľ vychádza iba z tvrdení spotrebiteľa bez toho, aby žiadal aj preukázanie tvrdených skutočností príslušnými listinami. Skúmanie bonity žalovanej v žalobcom uvedenom rozsahu len potvrdením o príjme v zmysle uvádzanej judikatúry, bez zohľadnenia rodinnej a majetkovej situácie žalovaného, ako to uviedol nemožno považovať za posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou.

84. Nahliadnutie do databáz úverových registrov a databáz bánk za účelom skúmania výdavkov žalovanej, samo o sebe taktiež nie je možné považovať za dostatočné. Výpisy z týchto databáz nepodávajú kompletný obraz o výdavkoch žiadateľa, nakoľko výdavkami klienta sú aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Pokiaľ žalobca nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či žalovaná je alebo nie je schopná splácať požadovaný úver (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20CoCsp/18/2022 z 28.06.2022 obdobne tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18CoCsp/15/2022 z 24. 11. 2022).

85. Bez toho, aby žalobca skúmal aj iné aspekty, nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovanej, potrebnej pre posúdenie schopnosti splácať dlh zo zmluvy. Ani prípadné skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz bánk nie je postačujúce, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať z verejných databáz, môže sa jednať o súkromné pôžičky. Tieto databázy nemôžu dať obraz ani o výdavkoch klienta. Pri overovaní bonity žalovanej nemal žalobca k dispozícii údaje o jej výdavkoch, čo vedie k záveru, že pri uzatváraní zmluvy nemal k dispozícii všetky relevantné údaje. Z dikcie zákona: „posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ logicky vyplýva, že s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.18Co/144/2019 z 27. 05. 2020).

86. Porovnávanie príjmov a výdavkov žalovanej nevyplývalo zo žiadneho z predložených dôkazov žalobcom. Uvedené je možné považovať iba za formálne overenie bonity žalovanej, nie však skutočné overenie bonity s odbornou starostlivosťou, ako to vyžaduje § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

87. Povinnosť súdu ex offio zisťovať, či došlo k skúmaniu bonity spotrebiteľa vyplýva z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-679/18, podľa ktorého článku 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe.

88. Podľa Rozsudku Súdneho dvora (šiesta komora) z 10. júna 2021 C 303/20, Ultimo Portfolio Investment (Luxembourg) SA proti KM, za účasti: Prokuratura Okragowa w Kielcach. Článok 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že preskúmanie účinnej, primeranej a odrádzajúcej povahy sankcií ustanovených v tomto článku za porušenie najmä povinnosti posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa uloženej v článku 8 tejto smernice sa musí vykonať tak, že sa v súlade s článkom 288 tretím odsekom ZFEÚ zohľadní nielen ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré bolo prijaté osobitne na účely prebratia uvedenej smernice, ale takisto všetky iné ustanovenia tohto práva, pričom sa musia vykladať v čo najväčšej možnej miere s ohľadom na znenie a ciele tejto smernice tak, aby uvedené sankcie splnili požiadavky stanovené v článku 23 tejto smernice.

89. Pri poskytnutí úveru za situácie, keď bol poskytnutý spotrebiteľovi úver bez náležitého posúdenia jej bonity, nemožno žalobcovi priznať okrem istiny iný nárok z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy.

90. Súd zároveň poukazuje, že po preskúmaní zmluvy má za to, že úver je potrebné považovať za bezúročný aj z toho dôvodu, že nie sú v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedené predpoklady pre výpočet RPMN tak ako ich vyžaduje zákon č. 129/2010 Z.z. s poukazom na ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (siedma komora) z 23. januára 2025 vo veci C 677/23 iniciovaný senátom 1Co Krajského súdu v Prešove, podľa ktorého článok 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48, zmenenej smernicou 2011/90, sa má vykladať v tom zmysle, že: predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) musia byť výslovne uvedené v zmluve o úvere a v tejto súvislosti nestačí, aby ich spotrebiteľ mohol sám identifikovať preskúmaním podmienok tejto zmluvy.

91. Súd ďalej zisťoval, či v zmluve určená RPMN bola veriteľom určená a vypočítané správne a či jej výsledok uvedený v zmluve bol výsledkom výpočtu z údajov uvedených v zmluve. V zmluve je uvedená RPMN vo výške 18,46 %, súdu vyšla prepočtom na stránke NBS RPMN 18,46 %, pričom v texte zmluvy nie sú uvedené žiadne predpoklady pre jej výpočet, tak ako to ukladá zákon č. 129/2010 Z.z..

92. Keďže údaje ako je RPMN, predpoklady pre výpočet RPMN sú v zmysle citovaných zákonných ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. obligatónymi údajmi, ich neuviedenie alebo uvedenie v nesprávnej výške spôsobuje v zmysle ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Je nevyhnutné, aby boli všetky predpoklady pre výpočet RPMN jasne a zreteľne pre spotrebiteľa uvedené vrátane všetkých konkrétnych predpokladov. V zmluve predpoklady pre výpočet RPMN uvedené vôbec nie sú a to žiaden z nich, tak ako ich uvádza zákon.

93. V súlade s písm. h) cit. ustanovenia § 9 zákona č. 129/2010 Z.z. jednou z náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Pre výpočet RPMN sú dôležité vstupné parametre.

94. Výpočet RPMN upravuje ustanovenie § 19 zákona, kde je definované na základe čoho sa vypočíta RPMN, aké údaje sa použijú na výpočet RPMN a z čoho sa vychádza pri výpočte RPMN a príloha 2, v ktorej je stanovená základná rovnica na výpočet RPMN a poznámky k výpočtu RPMN.

95. V prílohe č. 2 k zákonu č. 129/2010 Z. z. je uvedená základná rovnica vyjadrujúca rovnosť poskytnutého spotrebiteľského úveru na jednej strane a splátok a poplatkov na strane druhej. Základnou rovnicou, ktorá vyjadruje ročnú percentuálnu mieru nákladov, kladie do rovnováhy na ročnom základe celkovú súčasnú hodnotu čerpaných prostriedkov na jednej strane a celkovú súčasnú hodnotu splátok a platieb poplatkov na strane druhej, je:

X je ročná percentuálna miera nákladov, m je číslo posledného čerpania, k je číslo čerpania, preto $1 < k < m$, C_k je výška čerpania k , t_k je interval vyjadrený v rokoch a zlomkoch roka medzi dátumom prvého čerpania a dátumom každého nasledujúceho čerpania, preto $t_1 = 0$, m' je číslo poslednej splátky alebo platby poplatkov, l je číslo splátky alebo platby poplatkov, D_l je výška splátky alebo platby poplatkov, S_l je interval vyjadrený v rokoch a zlomkoch roka medzi dátumom prvého čerpania a dátumom každej splátky alebo platby poplatkov.

96. Tieto predpoklady uvedené v prílohe č. 2 k zákonu č. 129/2010 Z.z. pre výpočet RPMN, vstupné údaje s konkrétnymi číslami v zmluve nie sú uvedené a to ani jeden. Ich prípadné uvedenie v obchodných podmienkach, či v inej listine než zmluve je tiež neprípustné.

97. Dodávateľom v danom právnom vzťahu je žalobca. Je zrejmé, že RPMN bola uvedená ním a neuviedol všetky predpoklady jej výpočtu. Uvedené spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

98. Podmienky poskytovania spotrebiteľských úverov a výpočet RPMN upravujú ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

99. V prípade, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne RPMN v neprospech spotrebiteľa, tak podľa ustanovenia § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

100. Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že žalobca má nárok len istinu a nie na úroky.

101. Keďže súd považoval vyhlásenie predčasnej splatnosti za neplatné posudzoval splatnosť každej splátky osobitne. Pričom sa zaoberal tým, či nie sú splátky premlčané.

102. Keďže súd považoval žalobu v časti úroku za nedôvodnú z dôvodu, že úver je bezúročný a bez poplatkov žalobca môže mať nárok len istinu z týchto z dlžných a nepremičaných splatných splátok. Žaloba bola podaná dňa 30.10.2025. Prvá splátka bola splatná dňa 20.11.2022 a posledná vychádza na 20.10.2030. Premičané splátky žiadne nie sú.

103. Do rozhodnutia súdu boli splatné len splátky splatné od 20.11.2022 do 20.02.2026, t.j. len 40 splátok. Splátky splatné od 3/2026 do 10/2030 nie sú ešte splatné, ide o 56 splátok vzhľadom na neplatné vyhlásenie predčasnej splatnosti. Žalobca má preto nárok len na istinu splatnú do rozhodnutia súdu. Istina pripadajúca na jednu splátku je 19,46 eur (1868 eur /96 splátok). Dlh z istiny zo splatných splátok je tak 778,40 eur (40 splátok po 19,46 eur).

104. Dlh z istiny keďže žalovaná nič neuhradila je 778,40 eur. Len v tejto časti istiny považoval súd žalobu za dôvodnú.

105. Nárok na úroky už z vyššie uvedených dôvodov považoval súd za nedôvodný.

106. Na základe vyššie uvedeného preto súd priznal žalobcovi istinu vo výške 778,40 eur a nárok čo do istiny vo zvyšnej časti ako nedôvodný zamietol.

107. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

108. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

109. Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

110. Žalobca požadoval aj úroky z omeškania. Súd mal za to, že do omeškania vzhľadom na neplatnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru sa mohla žalovaná dostať až po doručení žaloby a poskytnutí primeranej 3 dňovej lehoty na plnenie. Žaloba bola žalovanej doručená dňa 5.11.2025, do omeškania sa tak mohla dostať až od 9.11.2025, preto súd priznal žalobcovi úroky z omeškania vo výške 5% ročne, ktoré žalobca žiadal, čo je menej ako je zákonná výška až od 9.11.2025 z dlžnej priznanej istiny a žalobu v prevyšujúcej časti, čo do úrokov z omeškania ako nedôvodnú zamietol, vrátane úrokov z omeškania zo sumy istiny ktorú zamietol. Ak nie je dôvodná istina, nie je dôvodný ani úrok z omeškania.

111. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

112. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

113. Súd žalobe čiastočne vyhovel a čiastočne ju zamietol. Po prepočte úspechu bola v konaní úspešnejšia žalovaná. Keďže jej žiadne trovy nevznikli a ani ich nežiadala, súd jej ich nepriznal. V tomto smere súd poukazuje na princíp hospodárnosti konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolaie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.